

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/748/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112207801
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6112207801.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v právnej veci navrhovateľa CETELEM SLOVENSKO, a.s., so sídlom Panenská 7, 812 36 Bratislava, IČO: 35 787 783, zast. JUDr. Marek Czompoly s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, IČO: 47 234 547, proti odporcovi X. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX/XX, XXX XX D. D., štátny občan SR, zast. JUDr. Vladimír Rybovič, advokát, Nám. Š. Moysesova 4, 974 01 Banská Bystrica, o zaplatenie 1.363,91 eur s príslušenstvom, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu v Banskej Bystrici č. k. 13C/129/2012 - 114, zo dňa 26. júna 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výrokoch, ktorými odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 232,83 eur spolu s 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 01. 07. 2011 do zaplatenia, v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia a vo výroku, ktorým súd vo zvyšku návrh zamietol a vo výrokoch o trovách prvostupňového a odvolacieho konania z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 232,83 eur s 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 01.07.2011 do zaplatenia, všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Konanie v časti o zaplatenie 120,00 eur zastavil (podľa § 96 O. s. p. pre späťvzatie návrhu navrhovateľom v tejto časti).

Návrh vo zvyšnej časti zamietol.

Odporcovi náhradu trov prvostupňového konania nepriznal. Odporcovi uložil povinnosť nahradiť navrhovateľovi trovy odvolacieho konania vo výške 81,50 eur, do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Okresný súd takto rozhodol v ďalšom konaní, potom čo na odvolanie navrhovateľa podanom proti rozsudku Okresného súdu č. k. 13C/129/2012-70 zo dňa 13.09.2012, ktorým súd návrh navrhovateľa zamietol v celom rozsahu a účastníkom konania náhradu trov konania nepriznal, Krajský súd v Banskej Bystrici jeho uznesením č. k. 15Co/312/2012-94 zo dňa 03.04.2014 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že rozhodnutie okresného súdu je predčasné a okresný súd vec nesprávne právne posúdil. V danom prípade totiž navrhovateľ svoj nárok nevyvodzuje z úverovej zmluvy, ale zo zmluvy o revolvingovom úvere, na základe ktorej vydal odporcovi úverovú kartu, a poskytol mu úverový rámec vo výške 20.000,00 Sk (663,88 eur). Preto okresný súd mal posúdiť, či medzi účastníkmi konania došlo k uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom úvere, z titulu ktorej sa navrhovateľ od odporcu domáha zaplatenia 1363,91 eur s príslušenstvom. Až potom mohol okresný súd skúmať, či zmluva o revolvingovom úvere je platná a či u odporcu došlo k bezdôvodnému obohateniu na úkor navrhovateľa.

V odôvodnení nového rozhodnutia súd uviedol, že zmluvou o úvere zo dňa 17. 03. 2008 účastníci uzavreli klasický spotrebiteľský úver na sumu 11 519,- Sk, t.j. 382,36 eur (časť B zmluvy), ktorý bol odporca povinný zaplatiť v 24 mesačných splátkach po 638,00 Sk (21,17 eur).

Súčasťou tejto zmluvy bola v časti C dohoda o poskytnutí úveru formou revolvingového úveru prostredníctvom čerpania finančných prostriedkov platobnou kartou, ktorú navrhovateľ síce označuje ako zmluvu o revolvingovom úvere, avšak podľa názoru okresného súdu ide len o žiadosť odporcu, ktorou žiadal, aby mu spoločnosť CETELEM (navrhovateľ) poskytla úverový rámec a vydala kreditnú kartu (jednostranný právny úkon). V danej zmluve o klasickom úvere navrhovateľ vopred vnútil spotrebiteľovi aj iný úkon, než iba ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jeho záujmu. Podľa názoru súdu, je tu nedostatok vôle konajúcej osoby (odporcu - spotrebiteľa) vstúpiť aj do uvedeného „iného“ vzťahu s navrhovateľom, teda nedostatok jeho vôle byť viazaný časťou C zmluvy, týkajúcej sa poskytnutia revolvingového úveru prostredníctvom zmluvy o kreditnej karte. Takýto úkon odporcu sa súdu javí ako neplatný v zmysle ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Preto ak došlo k plneniu - k poskytnutiu peňažných prostriedkov na základe takéhoto prísľubu navrhovateľom v prospech odporcu (súd mal preukázané, že na základe časti C bola odporcovi vydaná úverová platobná karta, ktorú odporca využíval, avšak svoj záväzok súvisiaci so splácaním minimálne 5 % z poskytnutého úverového rámca neplanil riadne a včas) potom takýto nárok je možné posudzovať iba ako nárok z titulu bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že navrhovateľ poskytol odporcovi finančné prostriedky vo výške 1.617,53 eur a odporca mu uhradil sumu 1.264,70 eur a v priebehu súdneho konania ešte sumu 120,00 eur. Navrhovateľ v časti 120,00 eur zobral návrh späť (súd v tejto časti konanie zastavil), potom je odporca povinný navrhovateľovi vrátiť rozdiel v sume 232,83 eur - vydať ako bezdôvodné obohatenie. Teda nejde o nárok z titulu revolvingového úveru poskytnutého formou kreditnej karty (podľa časti C zmluvy) ako navrhovateľ žiadal, pretože podľa názoru súdu v danom prípade došlo k platnému uzavretiu len jednej úverovej zmluvy, a to zmluvy o klasickom úvere (časť B zmluvy). V nadväznosti na to, že súd vyhodnotil zmluvu podľa časti C (o revolvingovom úvere) ako neplatný právny úkon, navrhovateľovi nepriznal ani navrhovateľom uplatnený úrok z úveru (zmluvný), ktorý mal vzniknúť v súvislosti s touto časťou úveru (revolvingového úveru). Navrhovateľovi však priznal úrok z omeškania z priznanej sumy počnúc od 01.07.2011, kedy sa odporca dostal do omeškania so splnením peňažného záväzku z titulu bezdôvodného obohatenia a výšku úroku v súlade s ust. § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., platný k tomuto dňu.

O trovách prvostupňového konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2, § 146 ods. 2 veta druhá a § 151 ods. 1, 2 O. s. p. a v konaní na prvom stupni pomerne úspešnejšiemu odporcovi náhradu trov nepriznal, pretože si náhradu trov neuplatnil. Okresný súd v zmysle § 224 ods. 3, § 141 ods. 1 a § 151 ods. 1,2 O. s. p. rozhodol aj o trovách odvolacieho konania, v ktorom bol úspešný navrhovateľ, a preto navrhovateľovi priznal náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku 81,50 eur za odvolanie, pričom náhradu trov jeho právneho zastúpenia v odvolacom konaní mu nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal odporca odvolanie v rozsahu, v ktorom súd navrhovateľovi priznal sumu 232,83 eur s príslušenstvom a voči výroku o trovách odvolacieho konania (výrok V.). Uplatnil náhradu trov tohto odvolacieho konania.

Odvolateľ namieta voči záveru súdu, že odporca bol v omeškaní s vydaním bezdôvodného obohatenia a má povinnosť platiť úroky z omeškania.

Navrhovateľ odvodzuje svoj nárok na úroky z omeškania od odstúpenia od úverovej zmluvy o kreditnej karte č. V. zo dňa 26.04.2011, ktoré bolo odporcovi doručené dňa 02.05.2011. Navrhovateľ v ňom zároveň uvádza, že odstúpenie od zmluvy nadobudlo účinnosť od 30.06.2011 a celý dlh vo výške 1.363,91 eur sa stal splatným. Odvolateľ zastáva názor, že pokiaľ neexistoval záväzok na základe platne uzatvorenej zmluvy medzi účastníkmi, nevzniklo navrhovateľovi ani právo odstúpiť od zmluvy a nie je teda možné hovoriť o omeškaní odporcu. A nakoľko nie je preukázaný ani samotný vznik neplatnej zmluvy o revolvingovom úvere ako dvojstranného právneho úkonu, potom vzhľadom na pochybnosti o vzniku zmluvy nie je možné bez ďalšieho ani konkretizovať skutkovú podstatu nároku na vydanie

bezdôvodného obohatenia, t.j. či k bezdôvodnému obohateniu došlo plnením bez právneho dôvodu alebo plnením z neplatného právneho úkonu (to okresný súd v rozhodnutí ani nešpecifikoval).

Odporca zároveň vzniesol námietku premlčania nároku navrhovateľa na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Z potvrdenia odfinancovania peňažných prostriedkov zo dňa 24.04.2012 vyplýva, že navrhovateľ poskytol odporcovi spolu sumu 1.617,53 eur avšak nie jednorázovo, ale postupne v 19 častiach v období od 28.07.2008 do 07.05.2009. Za okamih bezdôvodného obohatenia je potrebné považovať každé jednotlivé čerpanie finančných prostriedkov zo strany odporcu, pretože k obohacovaniu odporcu dochádzalo priebežne počas obdobia rokov 2008 a 2009. Pri tomto postupnom plnení po častiach začína objektívna premlčacia doba plynúť pri každom plnení osobitne v okamihu, kedy k plneniu došlo, a každé čiastkové plnenie sa premlčuje samostatne. Nie je právne relevantné, či sa dlh stal splatný naraz, pretože okamih splatnosti má význam len pre prípadné priznanie úrokov z omeškania. Žaloba bola podaná na súd v rámci objektívnej (trojročnej) premlčacej doby len vo vzťahu k nároku na vydania bezdôvodného obohatenia vzniknutého dňa 02.05.2009 20,00 eur, 06.05.2009 20,00 eur, 06.05.2009 10,00 eur a 07.05.2009 10,00 eur, spolu vo výške 60,00 eur.

Navrhovateľ sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (O. s. p.), bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu v napadnutej časti, resp. vo výrokoch I., III., IV., V. podľa § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (ods. 2). Vo výroku, ktorým súd konanie v časti o zaplatenie 120,00 eur zastavil, rozsudok nie je dotknutý.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h) súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Podľa § 154 O. s. p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Uvedené ustanovenie platí primerane aj pre konanie na odvolacom súde (§ 211 ods. 2 O. s. p.). To znamená, že odvolací súd preskúmava rozhodnutie prvostupňového súdu z hľadiska tých skutočností (vziať do úvahy môže iba skutočnosti), ktoré tu boli (existovali) v čase jeho rozhodovania. K novým skutočnostiam, ktoré vznikli po vydaní rozhodnutia treba prihliadnuť, ak by tieto nové skutočnosti mohli mať vplyv na posúdenie správnosti rozhodnutia v čase rozhodovania súdu.

V zmysle § 205a O. s. p. zákon pripúšťa skutočnosti alebo dôkazy v odvolacom konaní, v ktorom sa napáda rozhodnutie v sporovom prvostupňovom konaní, iba v obmedzenom rozsahu. Účastník zásadne nemôže uplatniť v odvolacom konaní tie dôkazy a skutočnosti, ktoré mohol uplatniť, ale neurobil tak v základnom konaní pred súdom prvého stupňa. Tieto skutočnosti nemôže vziať do úvahy ani odvolací súd. Dôkazy a skutočnosti, ktoré môžu byť odvolacími dôvodmi aj keď neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú charakteristické tým, že sa považujú za výnimočné a viažu sa na konkrétne vymedzené procesné situácie v konaní pred súdom prvého stupňa.

Skutočnosťami a dôkazmi v zmysle ust. § 120 ods. 4 a § 205a O. s. p. sú také skutočnosti a dôkazy, ktoré sa týkajú skutkových tvrdení alebo použiť sa majúceho práva, ktoré sú významné pre rozhodnutie vo veci, ktorými účastník realizuje svoju povinnosť podľa § 101 ods. 1 O. s. p. (prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíše všetky potrebné skutočnosti a označí dôkazné prostriedky). Podstatou tejto povinnosti je tvrdenie skutočností rozhodujúcich z hľadiska veci samej. Žalovaný má povinnosť tvrdiť skutočnosti, ktoré vo svojej podstate znamenajú, že právo (nárok) nevzniklo, zaniklo, zmenilo sa, prípadne je tu iná prekážka pre jeho súdne uplatnenie (napr. preklúzia práva).

Skutočnosťou alebo dôkazom v zmysle § 120 ods. 4 a § 205a O. s. p., ale nie je námietka premlčania práva uplatnená žalovaným.

Námietka premlčania práva je námietkou právnou a neuplatňuje sa ňou taká skutočnosť, ktorú je účastník povinný tvrdiť v zmysle § 101 ods. 1 O. s. p. najneskôr do vyhlásenia uznesenia súdu prvého stupňa, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie, najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Zo žiadneho ustanovenia práva hmotného alebo procesného

nevyplyva, že by žalovaný musel námietku premlčania uplatniť v určitom štádiu konania, teda môže ju uplatniť v ktoromkoľvek štádiu konania a až do právoplatného skončenia veci.

Námietky premlčania sa teda netýka koncentračná zásada konania vyjadrená v ust. § 120 ods. 4 a § 205a O. s. p., s výnimkou, ak by uplatnenie námietky premlčania bolo spojené s neprípustným uplatňovaním nových skutočností a dôkazov.

Z odôvodnenia rozhodnutia je zjavné, že okresný súd vyhodnotil zmluvu zo dňa 11.12.2010 v časti C (o úverovom rámci - o revolvingovom úvere, čerpanom formou kreditnej karty) ako neplatný právny úkon, pre nedostatok prejavu slobodnej, určitej a vážnej vôle spotrebiteľa vstúpiť do takéhoto zmluvného vzťahu (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Podľa názoru súdu v danom prípade došlo k platnému uzavretiu len jednej úverovej zmluvy, a to zmluvy o klasickom úvere (časť B zmluvy). Súd v rozhodnutí konštatuje, že žiadna zmluva o revolvingovom úvere nebola súdu predložená, že súhlas navrhovateľa s revolvingovým úverom ako jednostranný právny úkon nie je zmluvou (pretože neobsahuje dohodu strán), potom v zmysle preukázaného poskytnutého finančného plnenia na úverovú kartu zo strany navrhovateľa a prostriedky, ktoré boli splatené zo strany odporcu okresný súd posudzoval nárok navrhovateľa iba z titulu bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. S týmito závermi sa odvolací súd stotožňuje v celom rozsahu.

V ďalšom, pri priznaní nároku navrhovateľa z titulu bezdôvodného obohatenia v rozsahu 232,83 eur, sa súd riadil výsledkom matematického výpočtu zisteného (bez ďalšieho) ako rozdielu peňažných prostriedkov poskytnutých navrhovateľom odporcovi a odporcom vrátených navrhovateľovi. Takéto rozhodnutie však nemožno mať za správne, a je predčasné, keď účastník konania - odporca v odvolacom konaní okrem iných ním v odvolaní namietaných skutočností, ku ktorým odvolací súd po preskúmaní rozhodnutia prijal vyššie uvedený záver, že tieto námietky nie sú dôvodné a opodstatnené vo vzťahu k výsledku rozhodnutia prvostupňového súdu, teda ak odporca okrem takýchto námietok vzniesol aj námietku premlčania. Namietal konkrétnu výšku - čiastočné premlčanie nároku uplatneného navrhovateľom a aj priznaného navrhovateľovi prvostupňovým súdom, zastáva názor, že vzhľadom na premlčanie je možné navrhovateľovi priznať maximálne sumu 60,00 eur, ktorá suma v čase podania návrhu navrhovateľa na súd nebola ešte premlčaná.

V danom prípade ide o situáciu, kedy záver o ne/premlčaní práva by mal vyplynúť zo skutočností, ktoré vyšli najavo, resp. boli zistené pred súdom prvého stupňa a z dôkazov vykonaných na základe dôkazov navrhnutých pred súdom prvého stupňa. Čo je odvolací dôvod, pre ktorý odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu vo výroku o priznaní sumy 238,00 eur navrhovateľovi s príslušenstvom zrušil, ako predčasne vydané a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd dodáva, že bolo povinnosťou prvostupňového súdu zaoberať sa otázkou premlčania ex offa, nakoľko prvostupňový súd vo veci rozhodoval dňa 26.06.2014. Pretože v zmysle novely zákona č. 250/2007 Z. z. vykonanej zákonom č. 102/2014 Z. z. s účinnosťou od 01.05.2014 v zmysle § 5b orgán (v tomto prípade súd) rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu (ex offa) na premlčanie nároku (na rozdiel o úpravy § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré vyžaduje, aby námietku premlčania účastník výslovne vzniesol). Z odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu však nevyplyva, že by sa bol týmto ustanovením riadil, hoci vzťah medzi navrhovateľom a odporcom posúdil ako vzťah „jednoznačne spotrebiteľský“ (medzi dodávateľom a spotrebiteľom).

Keďže odvolací súd zrušil výrok rozhodnutia prvostupňového súdu vo veci samej (o základe rozhodnutia), zrušil aj závislý výrok, ktorým súd vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa zamietol (tento výrok je podľa názoru odvolacieho súdu aj neurčito formulovaný, keď v ňom chýba konkretizácia „zvyšnej časti“, do ktorej súd návrh zamietol) a tiež závislý výrok o trovách konania, a to prvostupňového aj odvolacieho konania.

V ďalšom konaní okresný súd preskúma nárok navrhovateľa na vydanie bezdôvodného obohatenia z hľadiska odporcom vznesenej námietky premlčania a podľa výsledku tohto zistenia a v spojitosti aj s jeho doterajšími zisteniami, ku ktorým okresný súd prijal podľa názoru odvolacieho súdu správne skutkové a právne závery, vo veci znova rozhodne. Rozhodnutie náležite odôvodní vo väzbe na dikciu ust. § 451 Občianskeho zákonníka, aj vo väzbe na ust. § 107 Občianskeho zákonníka.

V novom konaní okresný súd rozhodne aj o náhrade trov celého konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.